

tu kiyagelayan dra Puyuma

a Puyuma i, salaw padrangal dra kiyagelayan. kinamakitengan tu paladamaw dratu maidraidrang dra kiyagelayan. tu pakalranganay dra batibatiyan, dra kakuwayanan, dra lregiyan, dra kasangalan i drekalr temakesi dra kiyagelayan. na mainayan lra aw na babayan lra i, marisan temakesi dra kiyagelayan. amawna, ulraya a druma na adri marisan tu pinakalrangan.

na mainayan i, tu pakalranganay i trakuban aw i palakuwan temakesi dra kiyagelayan. na trakubakuban i, kakuda na maranakan. kakuda na maradawan. na maranakan i, kipatakesi kana maradawan dra kiyagelayan dra maramaidrang. na maradawan i, mabangabang dra kuwadakudayan paladam kana maranakan. an kadru mulitrung dra apuy a maidrangan. an menau dra aru tamamaku i, payas belrekanan na maradawan malak dra apuy padepe kantu tamaku kana maidrang. i nguwangwayana ku kema. an numa i, driyamamayaw dar tu suruway dra apuy a maidrang. kemadru panaunau kana maranakan dra kiyarungetran, dra kiyagelayan dra maidrangan.

na miyabetan lra i, pakasa dra igela dra drinekalranan. an kiretrebung dra maidrang dra mibinasak i, tu alakay benasak. aw tu atedranay kantu

aukayan. salaw masamadr dra kiyalrimusan. palru dra maidrang marekigelagela dra maramaidrang kantaw. salaw bulay tu kakuwayanan na padrangalan dra kiyagelayan.

na babayan i, adri kamawan kana mainayan dra ulraya tu trakuban, tu palakuwan tu wakasayan maradruk marepaladaladam. amawna, asuwa driyan a babayan i, kuredikes dra kiyakarunan dra dawa, dra bini aw dratu kiyarungetran i sabak. tu paladamaw tu lralrak dra kiyagelayan. “an matengadraw ta a babayan i, ta sepedraw ta lrabit, ta dapalr. adri ta matatingis dra akanan i dalan. ta lubisaw ta maidraidrang, ta nirumaenan. ta kainabayaw a trau i, tu kainabayaw ta dra trau...” kema temuru paladam dratu lralrakan a tainainayan.

an muketrep lra tu ami dra babayan i, tu paladamaw lra dra laleutran. tu kiramiyaw lra pakurenang dra miyasaur. na miyasaur melratudr dra dawa i, tu takesian dra babayan. kurenang dra kadruwadruwanan aw temakesi dra kiyagelayan dra maramaidrang aw dra maaidrangan. palru dra maidrang temakesi dra kakuwayanan dra kiyagelayan a babayan. idri tu kakuwayanan na bulay i, amau tu laladaman tu takakesian dra lralrakan garem.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南王卑南語】 國中學生組 編號 3 號

卑南族的禮節

普悠瑪人自小就被長輩教導要注重禮節。從部落的故事、傳統習俗文化、祭典以及慶典來學習禮節。不過，男與女有些不同的學習過程。男的會經歷少年會所與成人集會所的禮節訓練。

在少年會裡，少年組與青少年組各有不同的學習。少年組接受青少年組服從學長制的禮節訓練，而青少年組則著重在如何教育少年組。

至於準青年，很注重對族人的禮節。若是遇見老人家扛著東西，一定馬上接手扛著送達目的地。

以前的女子要擔負小米、種子的工作以及家事管理。女子到了十歲的年紀，就開始教他刺繡，也開始讓他參與除草團工作隊。小米除草團在小米田除草，是女子學習的場域。參與團隊生活從中向較年長者以及長輩學習禮儀。